

b131852

การศึกษาการทำประชาพิจัยและพัฒนาแผนแม่บทชุมชน กรณีศึกษา
ค.บ้านใหม่ อ.หนองบุญนาก จ.นครราชสีมา
และค.กุคบาก อ.กุคบาก จ.สกลนคร

ภาสวรรณ จีนสฤค

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2548

การศึกษาการทำประชาติจ้ยและพัฒนาแผนแม่บทชุมชน กรณีศึกษา
ค.บ้านใหม่ อ.หนองบุญมาก จ.นครราชสีมา
และต.กุดบาก อ.กุดบาก จ.สกลนคร
ภาสวรรณ จีนสุด
คณะรัฐประศาสนศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาคตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

รองศาสตราจารย์.....ประธานกรรมการ
(ดร.ไพศาล สุริยะมงคล)

รองศาสตราจารย์.....กรรมการ
(ดร.พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ)

รองศาสตราจารย์.....กรรมการ
(ดร.กิตติ บุญนาค)

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	การศึกษาการทำประชาพิชัยและพัฒนาแผนแม่บทชุมชน กรณีศึกษา ตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา และ ตำบลกุดบาก อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร
ชื่อผู้เขียน	ภาสวรรณ จินสลด
ชื่อปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2548

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำประชาพิชัยและพัฒนาแผนแม่บทชุมชน และความคิดเห็นที่มีต่อความสำเร็จในการทำประชาพิชัยและพัฒนาแผนแม่บทชุมชน ตลอดจนอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข โดยคัดเลือกพื้นที่ศึกษา 2 แห่ง คือ ชุมชนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา และ ชุมชนตำบลกุดบาก อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะทำงานชุมชน จำนวน 57 คน และสมาชิกชุมชน จำนวน 50 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยใช้คำร้อยละ ไคสแควร์ และแกมมา ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า คณะทำงานชุมชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการทำประชาพิชัยและพัฒนาแผนแม่บทชุมชนประสบความสำเร็จอยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำประชาพิชัยและพัฒนาแผนแม่บทชุมชน มีดังนี้ 1) ความรู้ความเข้าใจแนวคิดการทำประชาพิชัยและพัฒนาแผนแม่บทชุมชน 2) ความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้ดำเนินงาน 3) ความต่อเนื่องในการจัดการเรียนรู้ 4) การมีส่วนร่วมจัดทำแผนแม่บทชุมชน 5) การยอมรับแผนแม่บทชุมชน 6) ความสามารถในการนำแผนไปปฏิบัติ ส่วนอุปสรรคที่พบในการทำประชาพิชัยและพัฒนาแผนแม่บทชุมชนก็คือยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ประชาชนพึ่งตนเองได้มากนัก เนื่องจากผลการพัฒนาที่ผ่านมาประชาชนมักเคยชินกับการรับความช่วยเหลือจากภาครัฐ และประชาชนส่วนใหญ่ยังคงมองว่างบประมาณเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาใช้ดำเนินงานจึงต้องการให้ภาครัฐเข้ามาสนับสนุน

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาคือ ต้องปลูกฝังแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและชุมชนพึ่งตนเองให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงในแต่ละพื้นที่ ให้ความรู้ด้านบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงิน เพื่อให้ชุมชนสามารถบริหารงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ประชาชน

(2)

ทำการเกษตรผสมผสานเพื่อลดต้นทุนในการใช้สารเคมีและป้องกันความเสี่ยงจากราคาผลผลิต
ตกต่ำอันเนื่องมาจากสินค้าเกษตรผันผวน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของชุมชนด้วยการสร้าง
เครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ABSTRACT

Title of Thesis	The Study of People Research and Development Plan of Community Concept in Tambon Banmai, Nongboonnak District, Nakornratchasima Province and Tambon Gudbak, Gudbak District, Sakonnakorn Province
Author	Miss Passawan Jeensalud
Degree	Master of Public Administration
Year	2005

This research has its purpose for studying on the people research and development plan of community concept and opinions of influential factors on its accomplishment Besides, there has been a study on the obstacles in the research's performance and the guidance for its solution by approaching to 2 studied areas, one was Tambon Banmai, Nongboonnak District, Nakhonratchasima Province and the other was Tambon Kudbak, Kudbak District, Sakonnakhon Province. The research's sampling were 57 committees and 50 villagers with informative collecting questionnaires by using of percentile and Chi – square and Gamma in the procession of data analysis.

The research found that the majority of committees have shown their opinions of positive views to the people research and development plan of community in the highest degree of success. On the other hand, there have been influential factors in this research as follows: 1) The understanding people research and development plan of community concept. 2) The well-prepared resource performances. 3) The continuing learning management. 4) The participation in community plan formulation. 5) The admiration of community plan. 6) The competency to implementation.

(4)

However, there have been some obstacles in people research and development due to people's enumeration and people's selfless-reliance's. This was because people have been accustomed to obtaining enormous help from the government. People in majority have preferred to use budget from the government for solving any problem. Thus, in the people's view "Budget" has been important.

There have been some recommendation, for example, to set up self-reliance concept to the young generation in the local area, to educate about financial management to the local people, to give knowledge of budget administration in proficiency to the people, to promote mixed – agricultural methods for reducing cost of production, to prevent the risk of depression or plummeting price of agricultural products, to develop the local people into potential human resource by network creation of knowledge exchange and learning exchange among the groups of people

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้โดยความกรุณาและการสนับสนุนจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุริยะมงคล ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำและตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างคืดตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย ผู้เขียนขอกราบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และให้ข้อชี้แนะเมื่อผู้เขียนพบอุปสรรคระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนซาบซึ่งคือความกรุณา ดังกล่าวเป็นอย่างสูง อีกทั้งต้องขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติ บุญนาค ที่กรุณา ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณมูลนิธิหมู่บ้าน, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่, แม่จินดา บุษปะเกษ, พี่เอก พี่ดี๋ม และเจ้าหน้าที่ศูนย์อินแปงทุกคนที่ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญต่างๆ สำหรับนำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกทุกด้าน ระหว่างที่ผู้เขียนได้ศึกษา ณ สถาบันแห่งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนๆ และรุ่นพี่ในคณะรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อนสมัยเรียนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และ โรงเรียนอัครคิดต์ครุณีทุกคนที่ให้คำแนะนำและ ช่วยเหลือในทุกๆ เรื่อง ตลอดจนเป็นกำลังใจให้กับผู้เขียนมาโดยตลอด และต้องขอขอบคุณพี่โจ้ ที่คอยให้คำปรึกษาทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต

สุดท้ายผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ พ่อสนิท จีนสกุล แม่จันทร์แรม แซ่ลิ้ม ยายสิรวม ป้าแอ้ว และญาติทุกคน ที่ให้ความรัก ความห่วงใย เอาใจใส่ดูแลและเป็นผู้สนับสนุนการศึกษา ของผู้เขียนตลอดมา

ภาสวรรณ จีนสกุล

กรกฎาคม 2548